

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — " —
Negyedévre 2 " — " —
Egy hónapra 1 " — " —
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos példát sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések áru szerint jutányos aron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 20 kr.

Főrendek és egyéb urak.

Ezzel a címmel tanulságos cikket irt a «Pesti Hirlap». Ha elolvastuk, önkéntelenül sorakoznak agyunkba a következő gondolatok:

Bánffy ur jól fizet. Jól fizet különösen némely lapoknak. Hja! azért hogy valaki nem találta volna fel a puskaport, nem következik, hogy furfangos ne lehessen. Még csak a «Friss Ujság» is megváltoztatta a hangját néhány hónap óta. A vidéki szép számu szubvencionált kormányparti szócsövek remek vezércikkeitől a külföldi világlapok itthon gyártott és hazuról fizetett cikkeiig nagy választékban gyönyörködhetünk naponta. Ez nem kerül ki kevésből; de hát állja a rendelkezési alap. Tehát a sajtó úján való népbolondítás is a nép pénzéből nyer fedezetet.

Miután pedig mindezeket elgondoltuk, visszatérünk gondolatunkban magára a cikkre. Nem tudunk tőle szabadulni, olyan mély benyomást tett ránk.

Legnagyobb mértékben azon csodálkozunk a «Pesti Hirlap», hogy miként kerülhettek Wekerle Sándor «nagy kabinet»-jének tagjai arra az ösvényre, a melyen most tévelyegnek? S e nagy csodálkozásába határtalan demokráciát affektálva, gunyosan hányja fel azoknak a grófságát, a kik velök együtt kiléptek a szabadelvű pártból.

Szép dolog a demokrácia; mi valljuk ezt az elvet, követjük is, de hogy épen a kormánypartiak hivalkodjanak vele, az egy kissé érthetetlen. Mert hogy is áll csak a dolog? Bánffy ur báróvá és gróffá tett szép számu urakat jó pénzért; ezen a jó pénzen beszerezte a maga hü csatlósait. És most ezek henczegnek a demokratságukkal.

E szerint hogy a demokrácia existálhasson és virágozhassék, ahhoz mulhatatlanul szükséges minél nagyobb buzgalommal szaporítani a grófok és bárók számát.

A P. H. szerint ma már ott vagyunk, hogy a «a magas klérus liberálisabb politikai állapotban van, mint Szilágyi Dező, Csáky Albin gr. és Hieronymi Károly». Miért? Mert ezek kiváltak a szabadelvű pártból.

Mi más kiválásokról is tudunk. Esterházy Miklós Móricz gr. és társai meg a néppártból váltak ki. Ezek az urak helyeslik a kormány eljárását. Ezek funak most egy követ Bánffyval. Megengedjük, hogy a magas klérus viselkedésével is meg vannak elégedve a kormánypartiak hívei Samassát és Szeremcsányit; de mindebből talán inkább következik az, hogy a kormány cselekszik a «revizionista főrendek» szája ize szerint, mint az, hogy Szilágyiék hagyták el liberális álláspontjukat.

«Főrendek és egyéb urak.» Az

»egyéb urak« nem mások, mint Csáky, Szilágyi, Hieronymi és Wekerle. Most csak egyéb urak, nem olyan régen a P. H. egekig magasztalt államférfiai. Zokon veszi a P. H. hogy ezek az egyéb urak nem helyeslik a Bánffy törvénytíprását és alkotmányosságát.

Megengedjük, hogy gyakorlati dolog állandóan kormánypartinak lenni, mindig azokat dicsőíteni, a kik a hatalom polczán állanak, a vezéreket csak addig követni, a mig a zsoldot fizetik, azután követni azokat, a kik a fizetést újra folyósítják, — de nekünk nem veszi be a gyomrunk.

Avolt Wekerle-kabinetet ma már csak gunyból nevezi a »P. H.« nagy kabinetnek. Hajdan a meggyőződés hangján tette ezt.

Mi most csak azt mondhatjuk erre, hogy a Bánffy kabinethez mérve nagyon is nagy volt. Achilles sarka volt ugyan ennek a nagyságnak is: Fehérvár; de különös módra csakis ez az Achilles sark maradt sértetlenül. A Bécsből kiröpített nyilvessző mindig a nagyokat teríti le nálunk.

Ha már benne vagyunk az elmefuttatásban, vizsgáljuk meg az okát, hogy miképen volt lehetséges a »nagy kabinet« után ilyen slendriánnak következni?

Ugy hisszük, rájöttünk a dolog nyíjtára, ha azt mondjuk, hogy bizonyos

Tévedni emberi dolog.

A «Debreczen» tárczája.

A történeti hüség kedvéért megragadva az alkalmat a »Bud. Hirlapnak« 1899. január 15-én megjelent 15-iki számában a zsidó fiu című tárcza egy állítását, mely a természet adta valósággal homlokegyenest ellenkezik, mint annak a vidéknek alapos ismerője, helyre igazítom.

Megjegyzem azonban, hogy nincs számdékomban, sőt kerülöm meg a látszatát is annak, hogy polémiát kezdjek, avagy a nymbuszából a tárcza ismert nevű és zseniális tollu írójának, ki a magyar olvasó közönség kedvence s az újabb írói generáció uttörője érdemeit ezáltal megbántsam. Azonban az idő, melyből a tárcza anyaga merítettet, szent előttem s tudom, szent annak írója előtt is, a főtörékvés épen ebből kifolyólag tehát az, hogy a költői fantázia alkotásait, melyekkel a valóságot felruházzuk, ha az helyhez van kötve, az esemény ismerete mellett a hely ismeretének is, ahol az megtörtént — alapos tudásával kell bírunk.

Az író sokat megengedhet magának, mert az inspirációk hatása alatt csapongó költői lélek ihletett percében korlátot nem tűr, nem ismer, teremt, rombol, de egyelőtt a rideg valóságot feltüntető geográfiai ismeretek előtt meghajlik és a fantázia alkotta diszitményekkel a tényleg létezőt disziti fel.

A történeti tények és e tények azon

helyei, ahol azok lezajlottak, szintén ily rideg geográfiai valóságok, a miért azok elferdítése, ami azonban nem rosszakaraból, hanem tárgy szeretetéből s ebből kifolyólag a költői lélek gyorsabb s mondhatni — talán minden körületekintést mellőző működéséből származhatik; mind ennek daczára még sem engedhető meg, hogy történeti tényeket regisztráló közleményeink a valósággal ellenkezzenek. Nem, mert az olvasó előtt, aki annak a kornak, melyben az esemény játszik, nemcsak rajongásig imádója, hanem az esemény helyének ismerője is, mint ilyen előtt maga az esemény veszt értékéből.

Nemde megbotránkozással dobjuk le kezünkől az oly könyvet, vagy hirlapot, melyben a külföldi írók földrajzi és történelmi téves iemereteik folytán, amihez még rosszakarat is járul Budapest Magyarország fővárosát Ausztriába helyezik át, vagy azt írják, mint legközelebb is egy göttingai német professzor a tanulók kezébe adott földrajzi tankönyvében, hazánkról és a magyar nemzetéről úgy emlékezik meg, mint nomád népről, aki szétszórt kunyhókban lakik, pásztorkodással foglalkozik és a műveltségről fogalommal sem bír.

Nevetünk és bosszankodunk irodalmi terméknek gunyolt silány fércmunkán; melynek írója még annyi fáradságot sem vett magának, hogy egy térképre rátekintsen, vagy a legújabb kiadott Bedäcker után emlékezett volna meg rólunk.

Ha már bosszant az e fajta minden tudást nélkülöz munkák nyomda festék alá bocsátása s azok terjesztői ellen fel is emeljük tiltakozó szavunkat, vigyáznunk kell magunknak is, hogy hasonló baklövéseket el ne kövessünk, mert esetleg a külföldiek is ilyenek után mehetnek.

Tárcza íróink mesterével — Rákosi Viktorral — aki Sipulusz név alatt is halhatatlan nevet vívott ki magának — történt meg az a kis geográfiai tévedés, amit helyre igazítandó vagyok.

Ugyanis ő a zsidó nép faj — nem akarom mondani rehabilitása — érdekében egy a magyar szabadságharcz alatt tényleg megtörtént eseményt irt le e cím alatt: »A z s i d ó f i u.«

Nem akarok a dolog, illetve a megtörtént esemény meritumába, a személyi kérdést illetőleg, ha vajjon magyar, tót, zsidó, vagy bár más nemzetiségű lett volna az, aki az ország kincsével menekülő honvédek, az ellenség kezei közül kimentette, melyekben belebocsátkozni, mert a tett, amit az író lángoló hazaszeretetétől hevült fantáziája a zsidó fiuval oly megkapó képen élénk varázstolt tényleg megtörtént, s mint ilyen, szabadságharcunk egyik kimagasló epizódja s mint ilyen, mely előtt bármely nép faj fia hajította végre, kalapot kell emelnünk. De az esemény helyének ismerete ellen kifogásom van, már pedig a tényleg megtörtént esemény helye is meg kell, hogy feleljen a valóságnak.

irányadó körök arról győződtek meg, hogy az igazi tehetségekből álló kormány még valami hasznot tehet Magyarországnak; így hát ettől meg kellett szabadulniok. Elvül állították azért fel, hogy csakis korlátolt embereket állítsanak ezental az ügyek élére. Így jutott a kormányelnöki székbe Bánffy.

No már engedjen meg a Pesti Hírlap, de mi ezt az urat nem helyezhetjük fölibe az »egyéb urak«-nak, mert elhisszük ugyan, hogy az állandó kormánypartiak minden igényét készfízetőleg kielégíti, de a mi igényeink a nemzet igényei, azokat pedig nem is akarja nem is tudná kielégíteni soha.

Sirius.

A képviselőház ülése.

A szombati — jan. 21. — ülésen alig változott a képviselőház egyhangu unalmas képe. Az obstrukció tovább folyt, a névszerinti szavazások nagyobb hullámokat nem verő medrében. A jegyzőkönyv hitelesítésénél sem emeltek szót; hanem hogy a névszerinti szavazásokból ki ne fogyjanak: Reitter János a megyei bizottsági tagok választásánál történő visszaélések tárgyában — Wittmann a mostani miniszterium nyugdíj ellenében — Thaly Ferencz a Vag-Duna-szabályozása ügyében, — Tibald Antal a közig. reform érdekében és Bíró Lajos a dohány-egyedáruság ellen napirend előtt kértek szót s miután ezt egyszerűen meg nem nyertek: névszerinti szavazást, s csak Wittmann elégedett meg a magae feletti egyszerű felállással végrehajtott szavazással.

Azutan átrhetettek napirend szerint a névszerinti szavazások végrehajtására s meg is ejtették ezeket Hentaller L., Kubik B., Makkfalvy G. napirend előtti felszólalhatása felett — mindegyiket elűtvén e kérelme teljesíthetőségétől.

Látható, hogy ez bizony unalmas egyhangu folyamú ülés volt, amelyen nem sokat változtattak az egymást nem igen szívelhető néppárti Rakovszky J. és Komlóssy F. személyeskedő összeszólalkozása se.

Csak a mai napi ülésre tartozó napirend megállapítása után felkerült interpelláció,

a melyet Wittmann a szent-annai vérengzés ügyében intézett a bel- és földművelési miniszterhez — keltette fel az érdeklődést egy tárgy, — mint a szónok iránt. Nemis ok nélkül, mert a szomorú tárgy megvilágítása, mely eloszlatja a homályt ez ügy fölől az interpellációt felülmerte a közönséges tárgyak érdekességén, amit éppen ezért egészben is ideigtatunk:

Az új-szent-annai zendülés.

Wittmann János: A zendülés valódi oka: a bíróság, ügyvédek és a hatóság tapintatlan es helytelen, törvényellenes eljárása. A szegényebb nép továbbá látta azt, hogy a bíróság csak a gazdagok pártját fogja s így az igaztónak igen könnyű volt félrevezetni a népet. Egy aradi ügyvéd meg azt mondta a népnek, hogy a legelő-illetményhez neki joga van a törvény értelmében, holott tudvalevő, hogy a gazdagabb parasztok már régóta megvették ezt a pörös legelő-illetményt. Több rendbeli választás következett: iskolaszéki, megyei listoztsági, községi képviselőtestületi és községi előjáróság választása. A szegényebb birtokos nép többségben lévén, a Bauervereinben szervekedett s mindenütt a maga jelöltjét akarta megválasztani. Látva ezt a főszoigabíró, felozlatta az egyesületet s maga jelölte ki a bíró személyét, melyet jellemszenyvel fogadott a kisebb birtokos osztály. A főszoigabíró azért oszlatta fel az egyesületet, mert nem korrektül alakult meg. Ez nem áll, mert a földművelésügyi miniszteri rendeletnek mindenben eleget tett a fiókegyesület. De nem volt joga a főszoigabírónak a vándortanító előadását megakadályozni, mert a szabad társulhatóság joga a népnek.

A nép fölkerlte napokkal a bíróválasztás előtt a főszoigabírót, hogy Schöllert is jelölje bírónak, de megtagadta s figyelmeztették, hogy a volt bíró holmi szabálytalanságok elkövetése miatt nem akarják bírónak.

A főszoigabíró a volt bíró mellett két strohmant jelölt s midőn a nép követelte a teszavazást a főszoigabíró megválasztottnak jelentette ki a volt bíró.

Ez iszonyon elkeseredést szült s eredménye volt a zendülés, majd a csendörök vérengzése. Bűnbak kellett s most a fiókegyesületre akarják a felelőséget háritani, pedig a ki alaposan ismeri a délmagyarországi viszonyokat, az tudja, hogy a Bauerverein mennyi jót tesz a néppel. Asszimilálni akarjuk e

Legnagyobb hibája, illetve tevedése az irónak azonban az, hogy a megmentett honvédek Prázmáról, szerinte az azon tul fekvő borgói szoroson vezet ki.

Kár volt rá nem tekintenie a térképre, akkor a midőn a szép esemény leírásában írta ert. Kár volt, mert Prázmár a Délkeleti Kárpátok alatt elterülő Barcaság nevű róna közepén, a borgói szoros pedig az északkeleti Kárpátok között Besztercze-Naszód vármegyében fekszik, a hova Háromszék és Csikvármegyéken át abban az időben, hogy eljuthassanak nem órák, sem napok, hanem hetek kellettek.

Egeográfiai bottlas adta a tollat kezembe mert amint fentebb is említém az esemény leírásának közelebbi ismertetésébe azért nem bocsátkozom, mert tudom, hogy az nem Prázmár közelében, hanem Szében mellett játszódtott le s nem a borgói, hanem a verestoronyi szoroson át mentették meg hős honvédeink az említett kincset, a mi azonban hogy hová lett? azt csak egy ember tudná megmondani, a ki ma is él Háromszéken s nem is olyan régen nagy szerepet játszott.

Az elmondottak által — azt hiszem, — nem bántottam meg a mi mesterünket s hiszem nem veendő rosz néven e kis helyre-igazítást, melynek ezéja pusztán csak az, hogy ama dícső korbao lejatszott epizodok leírása akként s úgy lássanak napvilágot, mint azok megtörténtek.

Virgula

2 milliónyi idegenajku népet, a magyar nemzet hű fiaivá tenni s ezért folyton gyanúsítással találkozunk. Ez jellemzi a mai korrupciós rendszert.

A délmagyarországi gazdasági egyesület működését ismerteti. A gazdasági ismeretek terjesztésére előadásokat tartanak, kirándulnak évente több százan Mezőhegyesre a mintagazdaság tanulmányozására. Az ezeréves kiállításra ezeket vittek fel. Gazdasági teli-estli szakoktatásokon 84—2741 tanuló je enik meg. Szegeden konviktust, magyar fióveldeit állított, ebben évente 150—160 német gyermeket magyarosítanak meg. Adnak különféle magot kísérletezésre, ezt nemcsak buzában, hanem zabban, tengeriben, répában, kenderben is stb. Fő állított számtalan tejgazdaságot, nagy adozattal járult hozzá a filoxera által epusztított szőlők rekonstruálására; látván, hogy a cselédség erkölcsileg mennyire romlik, cseléd-díjakat osztogat; vétel es eladás esetében az egyesület végzi, a közvetítést, tagjait így megkíméli a zsarolásoktól.

A gazdasági hitelrendezés a főczél; olcsó hitel nyújtása végett alakított egy gazdasági bankot 25,000 forinttal.

Kéri a minisztert, hogy ne megyei tisztviselőt, hanem a miniszteriumból küldjön ki valakit az ügy megvizsgálása czéljából. A következő interpellációt intézi a belügyi és földmívelésügyi miniszterhez:

Miután tudomására jutott a t. miniszter uraknak az, hogy f. hó 17-én Arad megyében Új-Szent-Anoa községében Parizs Gábor járási főszoigabíró a községi előjáróság megválasztása körül gyakorolt erőszakoskodása, önhatalmi és törvénytelen eljárása következtében népzendülés tört ki, a melynek hat emberélet esett áldozatul, és mintegy 16 súlyos megsebesülés lett a következménye, kerdem a t. belügyi miniszter urat, hajlandó-e ezen ügyben sürgős vizsgálatot elrendelni és a következőket kideríteni:

1. Igaz-e, hogy a főszoigabíró a község nagy többsége ellenére a régi bíró ket strohmanna kijelöve, azt egyszerűen megválasztottnak jelentette ki?

2. Igaz-e, hogy a főszoigabírónak megelőzőleg bejelentett, hogy ezen bíró alatt a községi regale-számadások 3 év óta be nem terjesztettek?

3. Igaz-e, hogy daczára annak, hogy több száz választó a három jelöltre szavazást kért, ezt a főszoigabíró figyelembe nem vette, hanem a nép tiltakozása daczára a régi bíró egyszerűen megválasztottnak jelentette ki. Ha igen, hajlandó-e ezen főszoigabíró ellen a tegyelemi eljárást megindítani? Van-e tudomása a t. földmívelésügyi miniszter urnak arról, hogy Parizs Gábor világi járási főszoigabíró az új-szent-annai gazd. fiókegyesületet felozlatta?

Hajlandó-e a miniszter ur sürgős vizsgálatot elrendelni és megállapítani:

1. Igaz-e, hogy Parizs Gábor főszoigabíró maga is kijelentette, hogy az egyesületet nem a szocialisztikus irányzatok és nem politikával foglalkozása miatt, hanem csupán formai hibák, szabályellenes megalakulása miatt oszlatta fel.

A főszoigabírónak e tekintetben téves felfogásának beigazolására megvizsgálandó:

2. Igaz-e, hogy ezen egyesület 1894-ben a megalakulás jegyzőkönyvét a főszoigabírónak bemutatta, mivel az 52.338/894. okt. 26. kelt miniszteri rendeletnek mindenben eleget tett.

3. Igaz-e, hogy nevezett rendelet Arad vármegye hatóságának megküldött, a miről állítólag a főszoigabírónak tudomása nincs.

4. Kiok a mulasztása ez?

Ezeknek megvalósítása után:

5. Hajlandó-e a földmívelésügyi miniszter ur haladéktalanul intézkedni, hogy ezen fiókegyesület működését mielőtt megkezdhesse?

6. Hajlandó-e ezen egyesületet hasznos munkájában oltalmába venni és intézkedni aziránt, hogy a roszakaratu hivatalos üldözéstől egyszerűmindentkorra megóvassék?

— Elnök: a kérdés kiadatik a bel- és földmívelésügyi minisztereknek. Az ülést ezután 3/2 órakor eloszlatta.

Az esemény színhelye Rákosi Viktor szerint Prázmár, mely község, amint tudjuk Brassó vármegyében egy népszással községe, melyben még ma is csak elvétve lehet egy pár magyar családot találni, nemhogy 1849-ben. Prázmár a Barcaság nevű síkságon fekszik, melyen köröskörül halmot mértföldekre nem lehet látni, hacsak az 1 és fél mértföldre levő kőkösi-híd mellett a Gábor-Aron által agyui védelmére emelt halmokat, melyeket a székely nép még ma is annyi kegyelettel óriz, nem tekintjük az író által emelt halomnak.

A tevedés egyike tehát ez volna, a mi ugyan hibának hiba, de nem olyan nagy, — hogy érdemes volna érte a tintát fogyasztani.

Czikkíró Prázmár mellé a síkságra hidat épít s azt felékíti kőből való Krisztussal. Ezen állítása a másik tevedés, mert sem hid, sem kőből való Krisztus ottan nincs, s nem is lehetett, mert a mióta II. Géza király betelepítette (bár hagyta volna ott, a hol voltak) a szászokat, azok azon időben ugyan katolikusok, de a reformáció óta mindig erős lutheránusok voltak akik azóta Krisztussal utakat, hidakat soha sem díszítettek, sőt ha voltak ilyenek földjükön lutherán szigorral és gondossággal eltávolították onnan.

A tárgyá iránt rajongó író fantáziájának szüleménye ez, melylyel a Krisztus tagadó zsidó fiúval éppen az alatt az oszlop alatt hajtja végre a tettek legszebbikét, a melyet szemléltető a legnagyobb moralistát megadja.

A béketárgyalás.

Budapest, jan. 20.

E felett még mindig titokzatos, homály borong. Téves közlések helyre igazításaként szolgáljanak a következők:

A szabadelvű pártban erős béke-áramlat indult meg, amely egyúttal a közjogi alap sértettségének megóvására törekszik. Ez a jelenség a béke kijátásait némileg gyarapította.

Az ellenzék béke-ajánlata.

Az ellenzék békefeltételei a következő főbb pontozatokat tartalmazzák:

I. Első kívánalom a br. Bánffy-kormány lemondása, minthogy e nélkül a parlamenti tárgyalások rendes menete el sem képzelhető.

II. Ebből önként következik, hogy csakis egy újonnan kinevezendő miniszterelnökkel, — aki nem képviseli a mostani alkotmányellenes rendszer folytatását — lehet tárgyalásokat folytatni.

III. Az ellenzék pártok erre kész-ségüket följajánlják és a következőkben jelölték meg a tárgyalások főbb irányelveit:

1. Nem akadályozzák meg a hat havi provizoriumot, bár a függetlenségi és 48-as párt — eivl alásponthoz, hiven — ellene szavazna. Az erre vonatkozó feltételek a következők:

a) Az új provizorium az 1867. XII. t. c. 68 §. alapján létesítettik és ez a törvényjavaslatba bevételik, mert 1897. decz. 31-én a vámszövetség az idézett 68 §. értelmében megszűnő, az 1898. I. törvény-cikk sem tekinthető vámszövetségi alapon állónak.

b) Az új provizorium utolsó és végleges lesz.

c) Ezen utolsó provizorium tartama alatt megkötendő Ausztriával a vám és kereskedelmi szövetség, de csak 1903-ig, vagyis a külállamokkal kötött szerződések lejártáig, de csakis az 1867. XII. t. c. 25. §-ának megfelelően, tehát az osztrák birod. tanácssal és a magyar törvénybe ütköző 14. §. kizárásával.

d) Ha mindez még keresztlül nem vihető, úgy a törvényben kimondandó, hogy az önálló vámterület fölláttatik és ez alapon Magyarország följajánlja Ausztriának a képviselőház asztalán fekvő vámszövetségi javaslat szövegét a vámszövetséggel összefüggő pontozatok kihagyásával, mint szerződést, melyet Ausztria-Magyarországgal mint önálló vámterülettel köt meg 1903-ig.

e) Ez esetben Magyarország mint önálló vámterület a külállamokkal külön szerződnek.

2. A választási törvény revíziója, különös tekintettel a választások szabadságának és tisztaságának oltalmára, valamint a cenzus egyenlősítése, a választói jog kiterjesztése és a választói jog gyakorlását akadályozó adóhatralék tekintetbe nem vétele.

3. A kuriai biraskodás behozatala és a választási ügyek törvény általi szabályozása.

4. A tisztviselői választásoknál a kijelölési joggal való önkénykedésnek, továbbá a törvényhatósági és községi választásoknál a hatósági jogtalan beavatkozásnak megfékezése.

6. A közbizalmi szolgálati viszonyainak törvény általi szabályozása.

6. A vicinális vasutakra vonatkozó törvény sürgős revíziója, különös tekintettel az inkompatibilitásra.

7. Az összeférhetlenségi törvény szigorítása; addig a jelenlegi törvény szigorú végrehajtása.

8. A nyugdíjtörvény és szabályok módosítása, addig is a mostani nyugdíjazási ügyek szigorú kezelése.

9. A megálapodások tárgyát képező törvényeknek még ezen az országgyűlésen leendő megalkotása; végül:

Hódolatteljes hálanyilvánítás a felségének a tárgyalásokra való fölhatalmazásért és egyszersmind azon óhaj kifejezése, vajha a felsége kegyelmeskednek a politikai helyzetre vonatkozólag magának több oldalról is értesülést szerezni.

IV. Ha a kinevezendő miniszterelnökkel mindezek alapján a megálapodás létrejön, az ellenzék hozzájárul a parlament rendes működésének helyreállításához.

A kormány proppozíciói.

Az ellenzék javaslatára a kormány irásosan felelt. Kijelentette, hogy a kormány óhajja a béket, ennek az első negatív feltétele azonban az, hogy a választási törvény revíziójára, a tisztviselői állások betöltésére, a törvényhatósági és községi biz. tagok választására, a kis hivatalnokok szolgálati pragmatikájára, a vicinális vasutakra és az összeférhetlenségi törvényre vonatkozó pontok hagyásának ki a tárgyalásból.

Ellenben az Ausztriával való kiegyezés belevonandó, mert erre nézve a monarchia 2. kormánya közt megálapodások jöttek létre, a melyeket a korona jóváhagyott és melyeknek elfogadását minden következő kormánytól fogja kivanni.

Miután a felesleges elimináltatott a tárgyalásokból, a kormány pozitív kívánságai ezek:

1. Az ellenzék nem gátolja, hogy a többség megválassza a képviselőház elnökét és alelnökét. (Perczel—Daniel—Tallian.)

2. lehetővé teszi a 4 hónapos indemnity elfogadását az utólagos fölmentéssel együtt;

3. megcsinálja Horváth-Szlavon-Dalmátországgal a pénzügyi provizoriumot;

4. a gazdasági status quo-t Ausztriával 1 évre föntartja, tekintet nélkül arra, hogy ez Ausztriában a 14. § alapján lenne életbe léptetendő.

Ha mindez megtörtént, akkor Bánffy lemond s adja helyét egy új kormánynak.

Az új kormány alatt nem gátolja az ellenzék: Az Ausztriával való gazdasági viszony rendezését 10 évre 1907-ig az 1867. XII. t. c. ben meghatározott formák közt (51 §) létrejött vámszövetség alakjában.

Miután az az előadott szövetség létrejötté igen valószínűtlen, a kormány kész, ha az ellenzék kívánja, már két hét multán is beadni a másik törvényjavaslatot:

mely az 1867. XII. t. c. 68 §. alapján önálló rendelkezés formájában 1903 végéig rendezzi a vám- és kereskedelmi viszonyokat Ausztria s Magyarország közt. Ennek tartalma a Ház előtt fekvő kiegyezési javaslatból vétetnek át. A szabadforgalmat s az egyenlő elbánást biztosítaná a monarchia két

állama közt a teljes viszonyosság és kölcsönosság alapján, mely Ausztria részéről a 14 §. alapján biztosítottatnék.

A szerződési forma ki van zárva, csak az önálló rendelkezés formáját fogadja el a kormány.

Ebbe fölvetetnének mindazon biztosítékok, a melyek az 1863. I. t. c. -ben arra az esetre bennfoglaltatnak, hogy ha Ausztria a kölcsönösséget vagy viszonyosságot megteszi.

A rendezés 1603-ig tartana. De ki lenne mondva; hogy 1901-ben a vám és kereskedelmi szövetség létrejötte és egyszersmind a lejáró külföldi szerződések megújítása iránt a tárgyalások Ausztriával megkezdődnének és ha 1903 végéig a vám és kereskedelmi szövetség nem jönne létre; akkor ezen törvény nyel megalkotott állapotok — tehát ezen törvény is — ideiglenesen mindaddig hatályban maradnak, míg a törvényhozás másként nem intézkedik. Ezáltal új provizorium létrejötte és az exlex-állapotok ismétlődése — ki van zárva.

BELFÖLD

Vasárnapi munkásgyűlések. A fővárosi munkások — ácsok, újpesti kisiparosok, vas és fémmunkások, könyvkötők — tegnap gyűlést tartottak. Mindenik gyűlésen erőlesen követelték a szónokok az általános választói jogot, valamint a munkás védtörvény létesítését.

Színház.

Himfy dalai.

Berczik Árpád poétikus, zamatos magyarsággal irt vigjátéka szombat este ismét telt ház előtt került színre. A gyönyörű nyelvezettel megirt bájos jelenetek, a korhű jellemek és a szép díszletek most sem tévesztették el hatásukat. A közönség élvezettel szivta magába a színpadról leáramló friss, üdítő levegőt és valódi gyönyörrel hallgatta a törzsgyökeres magyar mondásokat és tiszta szívből tapsolt a szerzőnek és a szereplőknek, a kik elég jó előadást produkáltak.

Komjáthy Kisfaludyt érzéssel, hűvvel játszotta. Folyékonyan és kifogástalanul beszélt, és így alakításaival a közönséget műélvezetben részesítette.

Fenyéri a régi jó időkől való tipikus magyar embert a maga kedves egyszerűségében mutatta be. A közönség méltányolta is kiváló alakítását, mert nyílt színen is kitapsolta.

Fai Flóra, a poétikus Szegedi Róza személyesítője határozottan jobban játszott, mint a premieren. Elhagyta sablonos mozdulatait, ideges babrálását és indokolatlan gusztyusait igyekezett a maga természetesében elénk állítani az a finom lelkű nőt, aki dalra hangolta a poéta lantját. Hangja is melegebb, szívehezzólóbb volt s valóban megérdemelte a sűrűn felhangzó tapsokat. Megjelenésekor tisztelőitől egy szép virágkosarat is kapott. Toilettejei feltűnően szépek és izlésesek voltak.

Odry, mint Bezerédi érdemel dicséretet. Ebben a szerepében ismét tanujelét adta haladásának. Örömmel tapasztaljuk, hogy ez a szimpatikus, fiatal színész lassankint kezdi levetni a kezdőknél már megszokott felszeg mozdulatokat és megküzdve a kezdet nehezségeivel bizton halad előre.

Halmi Margit kedvesen játszott; ugyszintén ennivalóan bájos volt Szabó Irma is.

Kisebb szerepeikben Székely Sándor és Sziklai nyújtottak kiváló alakítást.

Rubos Árpádot (Szalóki) azonban föl kell világosítanunk, hogy Szalóki nem komikus alak, mint a hogy ő azt azzá teszi, hanem komoly poetikus szerep és éppen azért, hagyja el azokat a kulissza hasogatásokat, melyekkel pillanatnyi sikert óhajt elérni. Különben a szerző által előírt instrukciókat is szíves figyelmébe ajánljuk. Helytelen felfogással játszott csakis ennek tulajdonítható, hogy szerepe ezúttal nem sikerült úgy, mint tőle méltán megkívánhatjuk.

f. m.

Kettős előadás.

(Délután.)

Az ördög mátkája. Ghéczy népdramája tegnap délután zsufolt házat vonzott a színházba. A közönség élénk figyelemmel kísérté a darab drámai jeleneteit és sokat tapasztalt a szereplőknek, kik dicséretre méltó buzgalommal játszottak.

Fkallay Lujza kedves játékkal és szép énekével ragadta el a közönséget.

Komjathy Anna szerepében ért el szép sikert, ugyszintén Szabó Irma is.

Kitűnő volt Szentés mint Hirös Firtos István. Ezen szerepe különben a legjobb alakításai közé tartozik.

Odry ambícióval játszotta meg Andort.

A többi szereplők is kielégítően játszottak.

(Este)

Este a Himffy dalait adták harmadszor. A közönség érdeklődése erősen megcsappant a darab iránt, ami főleg a gyakori darabváltozásnak tudható be. Az igazgató ne vegyen le a műsorról minden indoklás és jogos ok nélkül egy már előadásra kitűzött darabot.

Az előadás különben elég szabatosan folyt le.

Bibliás emberek. Ujvári Antal kollegánk népsziműve, a melyről már megemlékeztünk, február első hetében kerül előadásra. A főle. te érdekes darabban a főbb szerepeket Szabó Irma, Fai Flóra, Komjathy és Fenyéri játsszák. Az előadásban még Locsarekné, Székely, Bartha, Csigahazi Etel, Szentes és Tanay vesznek részt.

Táviratok.

Szell Kálmán Bécsben.

Budapest. jan. 22. Szell váratlanul és titokzatosan Bécsbe ment. Azt vélték és hírelték, ugyanis, hogy Rátótra távozik. Ebben a véleményben volt — állítólag — Bánffy is. Ezt a váratlan utat úgy magyarázzák, hogy a király felhívására történt, a min. elnök megkerülésével. Mások azonban azt tartják, hogy Szell maga kért őfelségétől audienciát, hogy, — miután az ischli egyezmény mibeledte a mit Bánffy bár megígérte, hogy kerezttülviszi — titkolt: annak lehetetlenségét a királynak elmondja a Golluchovszkyval, Kállayval, Széchenyivel tárgyaljon. E váratlan utazás Bánffyt erősen megdöbbentette.

Strúgh gróf fogadása.

Berlin. jan. 22. Vilmos császár tegnap Strúgh gróf osztrák magyar katonai atassét fogadta, aki Ferenc József őfelsége uralkodói jubileumára vonatkozó néhány iratot adott át a császárnak.

Szamoai események.

London, jan. 22. Jelentik Washingtonból; Holleben dr. német nagykövet fontos berlini táviratot adott át Hay külügyminiszternek és ennek kapcsán hosszasan táncskozott vele. A táviratok részletesen ismertetik a legutóbb szamoai eseményeket Konstantinápolyból a hó 12-ik óra 47 waggon Mauser-féle fegyvert és töltenyt küldtek a második hadtest segítésére.

Nyilatkozat.

E lapnak 1898 évi szeptember 28-án megjelent 225-ik számában »Az elvadult fogházfelügyelő« czimen egy cikk jelent meg, a melyet »Tyrtaeus« nev alatt én irtam s tettem közbe.

Mint hogy ezen cikk tényleg oly hangon van megírva, melynek bárki is, azt a czélzatot tulajdoníthatná, mintha én Poszpics Géza kir. fogházfelügyelő urat sérteni akartam volna s ezen értelmezést Poszpics Géza ur is méltán tehetné a magáévá: kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy ama cikket értesülésem hatása alatt irtam ugyan, azóta azonban meggyőződtem affelől, hogy a cikk ténybeli állításaihoz fűzött megjegyzéseim s azokból vont következtetései téves combination alapultak. Lovagias kötelességemnek tartom ennek folytán kijelenteni azt, hogy én sem ezen, sem e lapnak 1898. október 29-én 248. sz. a. megjelent példányában »Sajó hajsza a Debreczen ellen« czimen közölt cikkekben Poszpics Géza urat sérteni egyáltalán nem akartam s így tévedésemet belátva, vele szemben mindkét cikkben foglaltakért őszinte sajnálatomat fejezem ki. Dr. Király Péter, s. k.

H I R E K.

Farsangi naptár.

Január 28-án Jogász Táncszertély a »Margit fürdő« disztermében.

Január 28. Polgári-kör bálja »Bika« disztermében.

Január 29. Az Iparos-kör táncvigalma az »Arany Bikában«.

Február 1. A filléregylet theaeastélye »Bika« disztermében.

Február 4. A mav. altisztek táncvigalma az új műhelytelep csarnokában.

Február 14. Jogász és tisztviselőkör jelmez estélye »Bika« disztermében.

Február 25. Az izr. jótékony nőegylet »debreczeni vásár« mulatsága a »Bika« disztermében.

A függetlenségi kör bálja.

Ilyennek képzeltük mi az igazi magyar mulatságot, mint a minőt láttunk is szombaton az »Arany Bika« disztermében, mely ez alkalommal az utolsó fülkéig zsufolva megtelt — igaz, hamisítatlan magyar néppel. Ifjak és vének gyűtek itt egybe, hogy tanúságot adjanak a magyart oly rendkívül jellemző híres közmondásnak: »Sirva vigad a magyar.« Mindenki tudta és érezte köztünk, hogy arczra kellene horolnunk és feljajdulunk a haza veszedelmén és ha mégis benn a diszteremben pajzán jó kedv uralkodott, az az ifjai vérenek tudható be, mely nem ösmer korlátot jökedve kitörésében.

A czukrászda helyiségben összegyűlték az öregek, hogy elmondják egymásnak a multat, jelenét és jósolják a jövőt. Megjelentek valamennyien; mint megannyi jó és kipróbált katonája a pártnak, Ott volt Kertész János, az igazán 3 próbás vén kurucz, B. Nagy János a hozzá hasonlító kör elnök, Dr. Kocsár Gábor, Kovács József, Dr. Bakonyi Samu, Dr. Fejér Ferencz, Dr. Benedek János, Harangi Sándor, Kecskés János, Öry Mihály, Tassy Miklós, Kiss András, Zong János stb. mert

nincs terünk még a férfiaknak egész felsorolására sem — lefoglalják a nők.

Természetesen nem hiányzott a magyar társas — együttléttel kellek a bor, és nem hiányzottak az tán a felköszöntők sem.

Legelsőnek Kertész János a párt alelnöke állott fel és poharat emelte a hazán együttartásért és testverieségért, inti a párt tagjait, hogy meg ebben a nehéz helyzetben is mindenki hűen teljesítse kötelességét, mindenkit, hogy legyen résen, mert veszedelem fenyegeti a hazát. Utána Dr. Bakonyi Samu beszélt. Beszélt lelkesen és szöpen. Az utolsó vonásig híven de megrázóan is ecselelte a helyzet szomorú voltát, kiemelte magasztalólag a fent küzdőket kiket segíteni minden magyar embernek szent kötelessége. Sürgősen érkezett Budapestről Thaly Kálmán dr és Kiss Albert országgyűlési képviselőktől, mely így hangzik:

»Nagy János körelnök urnak Debreczen, Bika szálloda. Független polgárságot mai ünnep-ég alkalmából tiszta szívből üdvözlik. Thaly Kálmán. Kiss Albert.«

Erre azonnal a következő válasz ment: »Thaly Kálmán és Kiss Albert képviselő uraknak Budapestén, Üllői-ut 1. Szíves megemlékezésüket hazafias lélekből köszönök s a nemzet jogainak megmentéseert vívott küzdelmükben hálás üsztelettel üdvözlik Önöket Debreczennek a Függetlenségi kör bálján megjelent polgárai.

Még sok szép felköszöntőt hallottunk a csikóboros kulacs mellett dr. Bakonyi Samu, dr. Benedek János, Kovácsy Kálmán, dr. Fejér Ferencz, Tassy Miklós, Zong János stbitől.

A zsufolásig megtelt táncsteremben Schaf János és Nagy Imre tánczmeisterek rendezték a tánczokat Kiss Béla kitűnő zenekara mellett. A jelen voltak nevsorát következőkben sikerült feljegyeznünk:

A sszonyok: Tenkei Imréné, Lós Gáborné, Varga Györgyné, Ormós Istvánné, Katona Józsefné, Daku Mihályné, Szendrei Ferenczné, Jánosné, Molnár Sándorné, Nagy Danélné, Kis Andrásné, Varga Ferenczné, Gombos Istvánné, Haász Izidorné, Tóth Mihályné, Juhász Mihályné, Nagy Sándorné, Varga Istvánné, Pap Mihályné, Katona Balintné, Csáki Jánosné, Dalmi Istvánné, Kis Józsefné, Nagy Mihályné, Molnár Ferenczné, Lada Józsefné, Nagy Sándorné, Szekeres Andrásné, Birinyi Lajosné, Vértess Istvánné, Dioszegi Istvánné, Gyarmati Jánosné, Békesi Lajosné, ifj. Böszörményi Mihályné, Dalmi Istvánné, Forgó Tamásné, Sarga Istvánné, Kis Imréné, Piros Józsefné, Kovács Istvánné, Harsányi Mihályné, Tóth Gergelyné, Orosz Gaspár, id. Böszörményi Mihályné, Seres Andrásné, Zöld Mihályné, Kecskés Istvánné, Böm Istvánné, Mikó Józsefné, ifj. Kertész Istvánné, B. Nagy Jánosné (Balanya), Öri Mihályné, Tóth Lajosné, Rádai Lajosné, Kecskés Józsefné, Nemes Gáborné, Jambor Imréné, Deák J.-né, Nagy Jánosné, Ladányi M.-né, Kis Józsefné, Nagy Mihályné, Bundi Imréné, Kozák Mihályné, Kis Gáborné, Balogh Jánosné, Gombos Ferenczné, Szathmáry Istvánné, Kecskés Istvánné, Barna Györgyné, Vigh Jánosné, Csarnai Sándorné, Iyos Jánosné, Szűcs Sándorné, Szathmári Józsefné, Teremi Gáborné, Basi Mihályné, Baret Jánosné, Bagosi Péterné, Kozma Ferenczné, Jenei Józsefné, Puskas Menyhértre, Nehez Jánosné, Nagy Imréné, Tapai Mihályné, Kecskés Mihályné, Birinyi Lajosné, Özy. Kálmán Józsefné, Nemes Gáborné, Keki Józsefné, Molnár Sándorné, Nagy Károlyné, Kertész Danélné, Csiszár Ferenczné, Rácz Gáborné, Faragó Andrásné, Kovács Józsefné, Pap Istvánné, Juhász Istvánné, Tóth Andrásné, Labancz Jánosné, Csáthy Istvánné, Tóth Andásné, Gargózi Antalné, Ökrös Györgyné, Fütöp Mihályné, Harsányi Andrásné, Daku Istvánné, Ökrös Istvánné, Bozóki Mihályné, Bonyhai Gáborné, Ö. Nagy Istvánné, Szlágyi Jánosné.

Leányok: Tenkei Iona, Lós Mariska, Varga Mariska, Ormós Mariska, Katona Mariska, Daku Eszti, Szendrei Erzsike és Juliska, Nagy Róza, Kis Erzsike, Varga

Zsuzsika, Gombos Juliska, Juhász Juliska, Nagy Zsuzsika, Varga Mariska, Pap Erzsike, Csáki Zsuzsika, Hajsza Eszti, Dalmi Mariska, Kis Juliska, Nagy Eszti, Molnár Zsuzsika, Lada Juliska, Nagy Zsuzsika, Birinyi Zsuzsika, Vértési Eszti, Diószegi Mariska, Békés Zsuzsika, Dalmi Erzsike, Forgó Juliska, Sarga Róza, Kis Eszti, Piros Erzsike, Juhász Mariska, Kovács Juliska, Harsányi Mariska, Póslaki nővérek, Orosz Ágnes, Zöld Mariska, Bóma Margit, Miko Juliska, Óri Zsuzsika, Nemes Róza, Tóth Juliska, Jambor Mariska, Deák Róza, Nagy Erzsike, Burai E. Kis Juliska, Nagy Erzsike, Buda Erzsike, Kis Juliska, Balogh Eszti, Gombos Eszti, Szathmári Eszti, Kecskés Eszti, Barna Eszti, Csarnai Eszti, Szűcs Mariska, Szathmári Mariska, Teremi Erzsike, Busi Juliska, Barai Katicza, Bagosi nőv. Kozma Sarika, Jenei Zsuzsika, Magy Zsuzsika, Kecskés Mariska, Juhász Mariska, Kálmán Juliska, Nemes Róza, Kis Eszti, Csizsár Erzsike, Rác Zsuzsika, Herczeg Szeréna, Kovács Zsuzsika, Pap Juliska, Juhász nőv. Tóth Juliska, Labancz Erzsike, Csáthy Mariska, Toth Mariska, Ókrós Eszti, Harsányi nőv. Daku Zsuzsika, Ókrós Erzsike, Bozoki Róza, Nagy Juliska Szilágyi Mariska.

*** Polgári-kör bálja** nem kevésbé érdeklő az igazi magyaros mulatságot kedvelő közönséget, mint érdekelte a függetlenségi-kör bálja, a mely anyagi és erkölcsi siker tekintetében az ideig még páratlan és egyedülálló.

A szombaton megtartandó polgári kör bálja is ugyanazon közönségé, amelyiké a függetlenségi kör bálja volt ez is a mi bálunk lesz tulajdonképen. Készüljétek magyar fiúk, magyar lányok, mutassátok be ismételtén a világnak, hogyan vigad örömeiben a bánatában a magyar.

*** Új számvizsgáló mérnök.** A kereskedelmiügyi miniszter Keitzer Balázs mérnököt Debreczen és Hajdúvármegye területére kir. kárvizsgáló biztossá kinevezte. Az új kir. biztos hivatalát átve t e s az esküt ma tette le a főispán kezébe.

*** Jelenet az adóhivatalban.** A városi adóhivatalba alázatosan becsoszogott egy öreg anyóka, kinek vállait ugyancsak legörnyesztette az élet terhe.

— Kerem alászan . . .
Az adótiszt be se hagyja fejezni a siró instanciát.

— Menjen csak haza öreg!
Megjűd erre a néni . . . Persze, persze, hiszen előre tudta ő ezt. Visszautasítják a kérését, hogy el ne licitálják a kis butorát adóba . . .

De kérem szépen, fogja még esdeklőbb sirásra a dolgot, nincs egy krajczármam se . . . Huszonötödikére van kitűzve az árverés . . . Csak még egy-két hétig várjanak. Akkorra küld pénzt a fiam, aki óraslegény Pesten.

Az adótiszt alig tud szóhoz jutni;
— Azt akarom mondani, hogy menjen haza békével, néni. Nem lesz licitáció egész három hónapig nem jár a végrehajtó . . .

Az anyóka mind a két kezét a füléhez tartja. Nem akarja elhinni.
— Lehetetlen!
— De igen!
— Aztán ki rendelte ezt így?
— Hát csak így van. Nem éri maga ezt öreg! Az ex lex az oka!

Főlnéz az öreg néni az égre s szive mélyéből fakad föl a fohász:
— Hogy az én Istenem áldja meg azt az ekszeleksziás urat . . .

*** Elfogott tetvaj.** A rendnek két éber óre egy veszedelmes csavargót tartóztatott le ma a hajnali órákban. Tóth Andrásnak hívják a veszedelmes embert, ki már évek óta üzte a lopás mesterségét anélkül, hogy a rendőrségnek sikerült volna őt elcsipni. Ma végre hurokra került. A vágóhidnál levelező csatorna csőve: akarta egy nagy darab vassal felfeszíteni, hogy mint rendszeren, az ellopott árut értékesítse K l e i n Márton kispiacutcai szatocsnál. Az ott levő két rendőr azonban észrevette merész szándékát, elespíték és minden rugdalódzás ellenére beviték a rendőrségre, ahol számon kéri tőle sáfarkodását.

*** Meghívás.** A nyugdíj ellenőrző bizottságba a szabályzat értelmében 3 tisztviselő tag választásának megejtése végett 1899. jan. hó 24. én kedden d. u. 5. es fel órakor a városháza nagytanácstermében tartandó gyűlésre. Debreczen, 1899. január hó 21. Tanácsi megbízásból. — K o m i ó s s y Arthur főjegyző

*** Összeronsolt koccsitoló.** Halálos végű szerencsétlenség érte tőnap hajnalban Nagy Antal koccsitolót a helybeli főállomásnál. A szerencsétlen koccsitolás közben a mozdony szerkocsija elé került, mely testét teljesen összeronsolta. Összetört keze, lába és súlyos bordasérülést szenvedett. A vértől borított embert eszméletlenül szedték fel a sinek közül s az első segélyt dr. Kere és Lipót nyújtotta neki, majd kiszállították a közkórházba, hol most a halállal vívódik.

*** Az ellopott ház.** Mindent lopnak ma ezen a széles világon, csak még házat nem. Ezt a kezelési rekordot is elérte egy ismeretlen tettes, ki annál nagyobb kárt csinált a tulajdonosnak, mert azt jó pénzért éppen ki akarták — sajátítani.

Strausz Vilmos ügyöknek Budán az Alsóhegy utcza 52 szám alatt kisebb föld-zintés háza volt. Itt szokott nyaralni családjával. Az idén kora ősszel bucsút vett Strausz a nyaralótól, azt szépen bezárta s beköltözött Rottenbüter-utczai lakására. A főváros a ház környékét rendezti s abba beleesik Strausz telke is, melyet szintén ki kell sajátítani. A mérnöki hivatal felhívta Strauszt, hogy mit kér a telkéért. Strausz visszat, hogy ő nemcsak telkét, hanem a házat is oda akarja adni. A mérnöki hivatal aztán tudatta Strauszzal, hogy a város szívesen megvenné a házat is, ha megvolna. Strausznak ez az értesítés furcsán hangzott és rögtön kiment a villájába, illetőleg csak annak helyére, mert a mikor künu volt, mindent talált, csak — házat nem.

Azt bizony egyszerűen ellopta valaki. A szomszédok a kérdezősködésre elmondták, hogy szeptember hónapban 10 kömüvel, éppen egy hétig tartott a ház lebontása, de mindenki azt hitte, hogy az a tulajdonos parancsára történik. — S t r a u s z az információk után egy darabig kutatót még a háza után, e hát azt se ége, se földön nem talált. A mérnöki hivatal a telket kisérti, a ház tolvaja után pedig a rendőrség embereit mozgósították.

*** Nyomdászbal.** A debreczeni könyvnyomdászok egylete tegnap délelőtt rendkívül népes gyűlést tartott, melyen többek között elhatározták, hogy még ezen a farsangon egy b á l t tartanak. Még élénk emlékezetünkben van az 1897-iki jubileumi ünnepély, mely a maga nemében páratlan élvezetet nyújtott városunk közönségének és hisszük, hogy derék nyomdászaik ezen tervezett mulatsága is élénk érdeklődést fog kelteni.

*** Miért nincs hideg tél nálunk?** Mert most Amerikában van. Ott ellentétben az Európában uralkodó enyhe időjárással, szörnyű hideg járja. Ugy a keleti, mint a nyugati államokból mindenünnen nagy hóviharok érkeznének jelentések. E hónap 12-én New-Yorkban 17. R. volt a hideg. Saratoga fürdőhelyen 27. Pittsburgban 31. Winnipegben 43. Calgaryban pedig 46 fok a hideg. A kegyetlen

időjárás miatt az iskolák a legtöbb helyen be vannak zárva. Számos ember megfagyott; a vetésekben óriási a kár és a szarvasmarha is rakásra hull. A Niagara zuhatag egész szélességben befagyott és a partján most jégpalotát építenek. Montrealban is épül egy jégpalota. Na bizony habár havasabb, hidegebb tel nálunk is felférne, de 77 fokig emelkedő hidegből nem kérünk.

*** Állategészségügy.** Hajdúvármegyében a múlt héten a következő állatbetegségek fordultak elő: Lépléne: B.-Ujváros 2 u., Dinnyeshát 1 u., össz. 2 község 3 udv. Veszétség: H.-Vámos percs 1 u., Nádudvar 1 u., összesen 2 község 2 u. Takonykór: H.-Böször mény 1 udv., Szoboszló 1 udv., összesen 2 község 2 udv. Sertésvész: Csege 3 u., Egyek 1 u., Hadház 1 u., Nádas, P.Ladány Tetetlen 1—1 u. összesen 6 község.

*** Attila székhelye.** S z e r e m l e i Samu ref. lelkes, kinek a tudományos irodalomban eddig megjelent művelt révén is ismert neve van, a napokban Attila székhelye H.-M.-Vasárhely határában volt cím alatt füzetet adott ki, melyben történeti okmányok és kutatások alapján az igyekszik bebizonyítani, hogy Attilának, a hunok egykori hős vezérének székhelye Hódmező-Vasárhely határában volt és pedig a Szőlőspusztanak azon részén, melyen a Nygattarsancz nevű hatalmas körtöltés fekszik.

*** Vadhattuk a Száván.** Az enyhe tél nagy természeti ritkaságot költöztetett a Száva folyó alsó részén elterülő vízjarta nádásokba és mocsarakba. A vadhattuk, melyek márcziusban a meleg déli vidékekről északra röpködtek a nélkül, hogy nálunk megpihenének, nagyobb számmal ütétek most kedvet tanyát a Száva partján, ritka zsákmányul kínálkozva a vadászoknak. A vadhatyut ébersége folytán majdnem ismétetlen megközelíteni és 1885 óta nem jegyez föl a vadászoknál a felöltött kinőttszárnyu vadhattyt.

*** Asszonyok összeesküvése.** Miskolczi tudósítónk írja: Az újévvel új adót hoztak a városban, egy krajczar minden szódavíz egy üveg után. Ez annyira megharagította a miskolczi asszonyokat, hogy 65-en formálisan összeesküdtek a polgármester ellen. Levelet irtak ugyanis neki, a melyben elhalmozzák szemrehányásokkal és végül azzal fenyegetőnek, hogy abban az esetben, ha az év végéig új rendet nem fog teremteni, akkor több ezerre megerősödvé, összeesküvést formálnak és nemcsak a polgármestert, hanem még az városi rendezkedő meg az városháztéren levő urakat is ki fogják pusztítani.

x Új találmány. Legjobb a Fay-féle rögtön finomító és szépítő arczkréme. Nem zsíros, Ártalmatlan! Higgányt nem tartalmaz. Debreczenben kap ató Dr. Röschnek V. Emil és Tamásy-fele gyógyszerárban, valamint a kesszítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Az orvos gyógyszerész egyesület közgyűlése.

Szokatlanul nagy érdeklődéssel ülte meg a helyb. orvos gyógyszerész egyesület f. hó 21-én évi rendes közgyűlést, melyről tudósítónk a következőkben referál:

Elnök tőle megszokott szép és tárgyilagos beszédben eszette a lefolyt év történetét és ennek kapcsán markánsan körvonalozta karunknak tespedését érdekeink hiányát és az okokat, melyek ezt eredményezik.

Szép és igaz szavait általános helyesléssel honorálta a közgyűlés, hogy mihamarabb vissza essen indolentiája és nembánomszába.

A tőkári jelentést, zárszámadást stb. mar szó nélkül tette magáéva a közgyűlés, mint egy megsokalva ama felbuzdulást is, mely az elnöki megnyitót kísérte.

Következett volna egy igen érdekes tárgy, melyre igen sokan feszült figyelemmel vártak. Dr. Burger Péternek a nyárt folyamán nyert megbízásáról beszámolni a betegesélyző egyletek és pénztárak viszonyairól az orvosi karhoz és az orvosi incompatibilitásról írott

értekezésében; de ezt már meghallgatni sem óhajtották a közgyűlés és anélkül, hogy annak tartalmáról tudomást szereztek volna, Dr. Balkányi Ede alelnök indítványára a napokban alakult fiók szövetséghez utalni rendelte.

Ezzel a közgyűlés alig 1 órai tartama után véget ért és én itt befejezném referénciamat, ha a t. orvos urak a fehér asztalnál ismét nem találkoztak volna barátságos vacsoránál.

Itt Dr. Popper Alajos, karunk igen tisztelt nevezte, tőle megszokott lendületes szavakban köszöntö meg a kör gazdájának, hogy sikerült meghívójával lehetővé tette a találkozást, mert mint mondja, a művelt nyugaton — különösen Angliában — a fehér asztalnál vitatattak meg a legvitalisabb köz és társadalmi problémák.

Egy polgármesteri ebédhez Londonban legtöbbször nagyobb varakozást fűznek, mint bármely parlament megnyitáshoz.

Kéri, hogy mi is használjuk fel az alkalmat és tisztán rendi kérdések megvitatásával töltsük az időt.

Bármily őszinte és igaz is legyen valamely férfi iránt érzett tiszteletünk és ragaszkodásunk, annak mértektelen fitogtatása minden helyen sőt bosszantó; mert speciális magyar szokás szerint a tiszteletnek arja zudult a társaságra, ki nem fogva egymásnak kölcsönös dicséretéből. Ugy azokra nézve, kiknek szól, mint azokra nézve, kik azt hallgatni kénytelenek. — Így aztán természetesen másról szó sem esett.

Peti.

Egy kis fogalom a billióról.

Egy new-yorki újság megengedte magának azt a tréfát, hogy az amerikai vagyoni viszonyok szertelen nagyságáról világba kürtölte a legnagyobb hazugságot, a mire a mások hiszékenységre számító yankeelme valaha csak vetemedni mert. Egész komoly hangon kiírta tudniillik, hogy a világ leggazdagabb emberének John D. Rockefellernek, a new-yorki pénzkirálynak a vagyona egy teljes billió forint, vagyis valamivel több, mint egy harmadbillió dollár. S ezt a hírt a rendkívüliségeken kapkodó de az arithmetika legelemibb kezelésében merőben járhatlanok látszó nemetsajtó, közte a legtekintélyesebb lapok is elhitték és mint érdekes újságot kritika és kommentár nélkül feltájták az olvasóknak. Hogy mi a z a billió, arról tényleg kevés embernek van tiszta fogalma, meg ha tudja is, hogy az milliószor millió. A billió a gazdasági közeletben legelőször az 1871-iki francia hadikárpótlás összegeben jelentkezett, de ott sem a maga egészében. Az a karpótlás tudniillik ötezer millió (5.000.000.000) frank volt, vagyis ötszáz ezer millió centim, az a roppant összeg is tehát a legkisebb pénzomban sem tett ki egy egész, csak egy fél billiót. Pedig a francia hadikárpótlás Franciaország összes földterülete egy huszad részének értékét képviselte.

Ha utána számítunk kiderül, hogy még ez is csak egy tizedrésze a billiónak, szóval ahhoz, hogy D. Rockefeller urnak egy billió frankja legyen, mint földbirtokosnak tizszer akkora nagy darab földjének kellene lennie, mint egész Franciaország, de persze éppen olyan jól műveit és kulturképes lakossággal benépesített országokban. És az igen természetes is, mert hiszen Franciaországban a földbirtok nem tesz ki többet évi két és fél milliárdnál, a mi a billió tizedrészenek, a százezer milliónak teszi ki a két és fél százalékos jövedelmet. Érdekes szám az is, hogy a földgömb ös-zes vasútja sincsen beekelve, több mint egy tized billió forint. Jogs kérdés tehát, hogy mi a menydörgős menykőbe lehet befektetve annak a newyorki billiónak a vagyona? Értékpapirokban sem lehet tudniillik, mert egy billió frankból a földgömb minden egyes családjára 5000 frank adósság jutna, ennnyivel pedig talán mégsem adós az emberiség.

IRODALOM.

A magyar föld urai.

Móricz Pál regénye. Kiadta Engel Lajos Szegeden.

Alig egy évtizede, a magyar irodalom teljesen idegen volt mitőlünk: idegen tárgyakat írtak meg idegen szellemben. A jó vidék sajtója — ahová nem hatottak el oly erősen a modern nyugat áramlatai, sőt zokszót is ejtett arról, alkalomadtán az új fővárosi irodalommal foglalkozván. A fővárosi írók viszont nem győztek eleget elczéldni az elmaradt, parlagi vidék fölött, a melynek a látóhatára nem terjed tovább a falu határána, amely nem lát magasabba a golyafészeknél a kémény mellett. Emélekszem, hogy Tömörkény Istvánt, Gárdonyi Gézát, Móra Istvánt milyen mélységesen lenézték, amiért nem a Maupassant, Anatole France vagy Rossigél tárgyait írtak megírni, hanem csak azt, amit a maguk szemével ezen a szegény földön láttak, amit a maguk szívével ez egyszerű nép között éreztek.

Immáron azonban a jó vidék szelleme bevonul a fővárosba; s mert, az idegennek hódoló írókkal szemben, azelőtt csak a vidék képviselte Magyarországot: elmondhatjuk, hogy a vidék győzelmével Magyarország foglalta el az ő megillető helyét a magyar irodalomban. Könyv, amely mirőlünk, a mi életünkről, a mi életünkről, a mi céljainkról szól: nem oly ritka kuriózum már manapság, bár most sem elég sűrű jelenség. De hol vagyunk ma már a régi rossz időkhöz képest? A lenézeti, kicsufolt írók, a Tömörkényiek, a Gárdonyiak kibontott za-zólóval vonulnak be az irodalomba s legyőzik az utanzókat és komplikátorokat, akik csak azért voltak magyar írók, mert műveiket — rossz magyar-aggal írták.

Az üdvös reakció e csatájában egyik erős vára volt a magyarságnak Szeged, a mely egymásután küldötte ki bajnokait az idegen szellem ellen. Se szeri, se száma a talentumoknak, melyeket az ország második városa az irodalomnak ajándékozott. S Szeged, ime, kiapadhatatlan. Most ismét nagyon figyelemreméltó íróval nevel s taplal az ő hamisítatlan, tiszta levegőjével: ifjú Móricz Pál, lapunknak huzamos ideig buzgó főmunkatársa s a debreczeni társadalmi életnek köztisztelőben álló rokonszenves alakja, a ki most adta ki az ő első regényét, «A magyar föld urai», a melynek csak a külső formája divatos, a belseje annál jobban magyar!

A regény hőse egy régi, magyar család fia, Zágoni Ferencz, egy tősgyökeres gentry-fiu. Szívében iftkos szerelem van egy falusi kantortanító edes kis leánykaja iránt, de egy szép szüvésznő elkápráztatja. Nőül veszi a syrent, de nem lehet vele boldog; visszatér tehát a magyar föld, a magyar falu gyermekéhez, a kis rektor-leányhoz, az idyli boldogság ölébe. Ez volna a regény meséje, a mi regény mesének — legalább a régi sablon szerint — nem nevezhető. S a regény mégis végtelenül érdekes: érdekes benne a magyar élet rajza, a vidék biblikus, idyllikus jelenetei. Jellemek nincsenek benne, csak típusok; de ezek a típusok oly találó, oly élethű vonásokkal vannak rajzolva, hogy mindegyik alakjára rámondják: Ezzel az emberrel én már találkoztam, beszéltem!

Írói és poétai kvalitásokat bőven találunk a Móricz Pál regényében, a mi inkább a magyar élet egy-egy igaz zsánerképe. Melazva hallgatjuk panaszatát, mikor a magyar föld régi urainak életét bírálja; edesen merülünk el a falusi élet csöndjébe; melyet oly gyönyörű színekkel rajzol; oly boldogan olvassuk, hallgatjuk mindezt, mint ahogy talán ama régi görögök hallgattak szélesen ömlő haxameteireit az öreg, naiv Homerónak... S. E.

Czimbalmozók figyelmébe. Az Erdélyi Dezső akadémiai zenetanár vezetése alatt megjelenő «Czimbalom Szalon» II. száma tartalmazza a következő érdekes újdonságokat: 1. Békót tettem keselylovam lábára, 2. Csai oda csal, 3. Csillog a dér egy sirhalmon, 4.

Szegényt veszek feleségül, 5. Szívemből téplem ezt a dalt, 6. Sohasem szerettél, (Kein Elend), 7. Kossuth induló.

Ezen füzettel csak ismételt dicséretet érdemlél a szerkesztő Erdélyi Dezső, ki ártátaival mindjobban meghódítja a czimbalmozók közönséget.

Megjelenik minden hó 1-én. Előfizetés ára egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona, egyes szám ára 1 kor. 20 fillér.

Előfizethető Nádor Kálmán nemzeti zenemű kereskedésében Budapest VII. Károly körút 8. szám.

CSARNOK.

Muczuska.

Almodtam szépet, gyönyörűt. Almodtam, és — felkötött a házias zonyom. Ne tessék felni, nincs ok a pirulásra, mert háziaszonyom két és fél mázsa nehéz. Ez megmagyarázza mindent.

Nagyon siettetett és borzasztólag fel lehetett indulva, mert ebresztés közben olyat fejttem felém, hogy a-ki vágódtam a falnak.

— No, mi az? Mi a baj?

— Keljen fel kérem, keljen fel! Hah!

Az a gyalázatos Pista urfi! No de ezért megadom én neki a magaét.

— Elszörnyülködtem. Elszörnyülködtem annál is inkább, mert kecses háziaszonyom egy gyöngéd sóhajtása belesöpört a mosdó-talpa.

Ez az örült Pista! Tán csak nem... Eh, az nem lehet, hisz az két és fél mázsa!

Gyorsan magamra szedtem pongyolám, az én pongyolám legűbbnyire az agyterítőm, mit igen sikkesen tudok derekam köré csavargatni. Talpra álltam. Elővigyázatból háziaszonyom sóhajtásai elől belekapaszkodtam a vaskályhába.

— De hát mi a baj?

— Mi a baj? Jöjjön és hallgassa.

Ő elindult, én utána. Az előszoba ajtajánál megállott.

— Hallja? Hallja?

Tüzes vérem 19 esztendőm fejem felé tödült. Ez már beszéd!

Odakint ugyanis edes, behizelgő, bár egy kicsit nagyon boros hangon suttogott Pista testvér:

— Muczuskám! Édes, aranyos Muczuskám. No ne félj, mindjárt beereszt Emilke testvére, az is jó fiu am. Lesz jó meleg szobám meg theát i. főzünk...

Ejnye az Árgyilusát! Szinte szerettem volna kikáltani, hogy: főzünk, főzünk, csak kerüljetek már feljebb. De hát két és fél mázsa háziaszonyomnak rettenetes respektusa volt előttem.

— Hallja! suttogta a háziaszonyom — miközben edes suttogása lesodorta a pongyolám, — hat mit csináljunk most!

— Mit csináljunk? — rebegtem én, miközben pongyolám után kutattam, — hát eresztük be őket!

— Mit! Ide, az én házamba! Ide idegen fehér személyt, — Jesszus Mária!

— De kérem! (Borzasztón megszállott a merészség!) mi ezért a lakásért fizetünk, hát utóvégre...

— Fogja be a száját! Maguk ezért a lakásért nem fizetnek. Két hónap óta nem látam egy krajczárt se. És aztán még ide mer... Jesszus Mária!

Majdnem a karjaimba hanyatlott. Hálálba reműve menekültem szobamba, de előbb kisugtam az ajton: Pista, kitaras!

Lassan elcsendesült a ház. Szűfűd temetű háziaszonyom hortyogása rezkürtként rengett a néma éjszakába, elérkezettnek láttam az időt: Pista és Muczus beeresztésére. Labujhegyen lopóztam az ajtóhoz, ki nyitottam, és előre siettem szobánkba lámpát gyújtani.

— Gyere Muczuskám! Gy. re edes!

— Jaj
gy forrott
Oh! H
yalázatos
szegény vé
nyanis az
jtelt be:
Pista
zuska, egy
óna alatt
figura.
Dühös
a ki tudva
Odaál
le, s kezd
Hát te
enekig tejt
Az se
n meg mo
Láttar
Hát le
nedet, a d
gyütt, mer
Leült.
yötörték.
em lefektü
Egy-s
mit vé kez
Majd
— Te
kigurul, es
Nem
Kigur
mindenestő
Ezt m

Ir!
Uj ba
Egy m
egy aszta
az éves ir
ételek neve
Mégis
többi köz
gundit szü
rettem az
gyönyört a
Szép
után; egyil
nek világo
a kedélyre
elröppen,
nek adjon
Az é
rak repke
kötő meg
Igen, való
— A
a tied? ké
ramat ego
— V
jobb talán
solylyal, n
nőnen állot

* A
műve, mit
kifogastalan
sóinknak. (S

Sel

— Jaj szívem! ki ne üsd ezt a kast. gy forrott a vérem, mint a teás viz. Oh! Hogy az Isten büntessen meg te yalázatos lump fráter. No ezért érdemes volt zegény véremnek pezsegni. Oh, hogy . . . yyanis az ajtón boldogan vigyorgó ábrázattal jött be :
Pista testvér, egyik hóna alatt a Mu- zuska, egy óriási kandur macska, a másik hóna alatt meg házuok közkedvelt kutyuskája, figura.
Dühös voltam, mint egy építőmester a ki tudvalevőleg hivatásból mindig dühös.) Odaállo- tam a veszélyesen tántorgó Pista le, s kezdém ekképpen.
Hát te Pista! — Hát azt hiszed te, hogy enéig tejjel a világ!
Az semmi, barátom! — vág ő vissza — én meg most torkig bor vagyok.
Láttam, hogy nem lehet vele kikezdeni. Hát legalább legy szíves tedd le a tet- nedet, a drága Muczuskáddal és Figuráddal gyűjt, mert még feldöntöd a lámpást.
Leült. — Ugy láttam javulási gondolatok győörték. Kezdem reménykedni, és készül- em lefeküdni.
Egy-zerre csak, ugylátszik Figura vala- mit ve kezett, eszorult a Pista ábrázata :
Majd félderűt arczozal fordult felém :
— Te! Ha én most Figurát kirugom, ő kigurul, es lesz belőle : le Figura! Huhuh!
Nem soká nevetetett.
Kigurítottam Figurástól, Muczuskástól, mindenestől az előszobába.
Ezt már nem tudtam neki megbocsátani.
Emilke.

Az articsóka.

Irta : **Hjalmár Söderberg ***

Uj barátal hozott össze a sors.
Egy nap valamelyik nyári vendéglőben egy asztalnál ebédeltünk. Én nekem csekély az éves irant az érzekem. sőt ha eszem, az ételek nevét sem jegyzem meg. —
Mégis egészen jól emlékezem, hogy, a többi között articsókát is ettünk és jó bur- gundit szürcsöltünk hozzá. Én azelőtt is szer- tettem az articsókát, de soha se okozott oly gyönyört az élvezése, mint most.
Szép nap volt. Halvány szeptemberi dél- után ; egyike a kora ősz azon napjainak, mik- nek világos, könnyű sejtelmessége, annyira hat a kedélyre, hogy a szokott lágy hangulat elröppen, hogy inkább egy jötevő földi érzés- nek adjon helyet.
Az ég tisztán s kéken ragyogott, bogar- rak repkedtek szerte, a víz fénylett s a ki- kötő meg a város a tavol kődében csillagott. Igen, valóban szép nap volt.
— Az én articsókám felséges! Milyen a tied? kérdeztem barátomat, mialatt pohar- amat égnek emelve vizsgáltam.
— Vajóban kitünő! — válaszolt — Még jobb talán, mint a tied! És kesernyés mo- solylyal, mely piros-pozsgás arczához oly kitün- őnen állott, hozzáfűzte :

*) A kitünő d a n humorista második jeles műve, mit lapunkban közlünk. — Örülünk, hogy ily kifogástalan fordításban szolgálhatunk vele olvasóinknak. (Szerk.)

— Mit én az articsókám különösen sze- retek, az a pikáns, kéksaviz, mely nálunk specialitás számba megy.
En elgondolkoztan intettem igent, mialatt azon osztrigát kiszörpintetem, mit utoljára hagytam . . . Kéksaviz vagy sem. — én felírtam . . . Nem látszott előttem hihetlennnek, hogy az articsóka kéksavizú lenne. Minden esetre nem éreztem illetékesnek magamat, hogy e tárgy fölött vitába bocsátkozzam.
A bogarak tovább zúgtak, a víz élénken csillogott a fákön keresztül. — Ekkor kis felhő vonult el a nap előtt. —
Nem tudom, barátom miért tartotta szükségesnek, hogy a beszélgetést egy meg- rendítő esetre terelje, mely a napokban történt egy közös ismerősünkkel.
— «Ez egy rettenetes történet» — szolt ő! —
Ebben igaza volt, mert az is volt. De miért kellett ep most ezt felhoznia? Talán azért volt, mert ama felhő elvonult a nap előtt? Teljes meggyőződéssel válaszoltam :
— Igen, nagyon is szomorú! Tegnap reggel értesültem róla csak s mar is lehangolt. —
Az igazság az, hogy elég gyakran va- gyok delelőtt lehangolva. Nyilatkozatom tehát semmi esetre se vehető túlzottnak. —
Egy szemmozdulat nélkül válaszolt : — Sőt én egész éjjel se tudtam aludni!
Nem válaszoltam, de bidegen mértem titkon végig. — Majdnem elviselhetetlen lesz ez a tubhajott századveg az ő vad versenye- vel minden aron.
Hirte en eszembe jutott az articsóáról előbb tett nyilatkozata, hogy ez ugyanis kéksav izú (mandolaiszü) es egy eszmere jöttem ra. — Egy új ismeretség kezdetén szívesen pozolunk. — Ha én most a kéksavval egy kis csapdát állítok fel, bele- megy-e vagy sem?
Mindjárt meglátjuk! —
Hüvelykujammal oldalba böktém es élénk érdeklődés hanglejtésével kérdeztem :
— Hogy is mondtad az előbb : az articsóka a kéksav után izlik?
Lehetetlen volt rájönni, hova czéjzolt, mit arczából kiolvastam, csupán erős elhatá- rozás volt tetelet egész a végsőig védel- mezni. —
— Nagyon természetesen — válaszolt nyugodtan mosolyogva — nem tudtal té erről előbb? —
— Nem, ezt igazán nem tudtam! Nem is tudom, hogyan es milyen izú a kéksav? Te talán igen? fűztem hozzá oly ártatlanul mint csak tudtam. —
Itt egy új csapda volt felállitva, ő nem tudta, hogy előre kieszelt terv szerint kérde- zek, s így nem volt oka kérdéseimben czélza- tosságot látnia. A véletlennek kellett tulajdo- nitania, a társalgás szeszélyének. Én részem- ről minden! elkövettem, hogy e nezetébe

megerősitem, alig végeztem be, mikor már a pipezért magamhoz intetem és cigarettet kértem. — Ezáltal a kérdés oly szinezetet nyert, mintha csak ugy oda volna vetve, hogy mindjárt ra ellejejtsek, tehát egy kérdés mely- re ha tetszik, válaszolnak, vagy akár nem.
Meg kellett vallanom, hogy nincs kizárva ez a lehetőség, mikép barátomnak csakugyan volt valami ügye a kéksavval es ezen csekély lehetőséget szem előtt nem tévesztve, a kér- dést oly módon tettem fel, mely neki módot nyujtott, egyáltalán ignorálni, ha ugyan akarta. Szerencsére ez nem is volt szándékában, mire számoltam is már.
Néhány percnyi lelki küzdés után ösz- szeránczolt homlokkal válaszolt :
— Egy oly témát érintesz, a melybe egyes okokból nem bocsátkozhatom. Beszél- jünk másról.
Én hallgattam.
De belsőmben néma örömkialtás hang- zott felfelé.
Es még ma is, mikor ezen jelentőség nélkül való eset leírása megrövidített egy üres órát, nagy örömet talalom az articsó- kában, mit három éve ettem.
Ford. **Mocsáry Miklós.**

284.

**Az „István“ gőzmalom társulat
GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRJEGYZÉKE**

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG ÉS ENGED- MÉNY NÉLKÜL.

Keszpénzfizetés mellett, zsákkal együtt :

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	17.60
B. Asztali » aprószemű	17.20
0. Királyliszt	17.20
1. Lángliszt kivonat	16.60
2. Elsőrendű zsemlye liszt	16. —
3. Zsemlye liszt	15.20
4. Elsőrendű kenyér liszt	14.40
5. Közép kenyér liszt	13.60
6. Kenyér liszt	12.80
7. Barna kenyér liszt	10. —
8. Takarmány liszt	6. —
11. Fiom korpa szákkal	4.20
11. " " szák nélkül	4. —
12. Durva korpa szákkal	4. —
12. " " szák nélkül	3.8
12. Csirke buza szák nélkül	3.60

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. —6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70 " "
11. és 12. szám 50 " "

Debreczen, 1899 január 21.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem: 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos koczázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 kü- lönböző fajta, és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva. Minták postafordultával.

Magyar levelezés.

Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárak, Zürichben (cs. és kir. udvari szállító).

Selyem báliszövetek 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyárainból —

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélbtoriték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Arjegyzékek

Müsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörezimkéek.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos iver, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.